

In september 1970 streden twee plekken om het voorrecht als het middelpunt van de wereld te worden beschouwd: Piccadilly Circus in Londen en de Dam in Amsterdam. Maar lang niet iedereen wist daarvan: als je de meeste mensen ernaar gevraagd had, hadden ze geantwoord: 'Het Witte Huis in de Verenigde Staten en het Kremlin in de Sovjet-Unie.' Dat zouden ze gezegd hebben, omdat ze voor hun informatie afhankelijk waren van kranten, televisie en radio, volkomen achterhaalde nieuwsmedia die nooit meer zo belangrijk zouden worden als ze waren in de tijd dat ze werden uitgevonden.

In september 1970 waren vliegreizen zo duur dat alleen de elite kon reizen. Goed, maar dat verhaal gold niet voor een grote groep jongeren voor wie de ouderwetse media alleen maar aandacht hadden voor zover het ging om hun uiterlijk: ze hadden lang haar, droegen kleurige kleding, wisten zich niet (wat een leugen was, maar de jongeren lazen geen kranten en de ouderen geloofden alle nieuws dat mensen die ze als een bedreiging voor de maatschappij zagen in diskrediet kon brengen), ze vormden met hun losbandigheid en 'vrije liefde', zoals het minachtend werd gezegd, een risico voor een hele generatie studenten die van hun leven een succes probeerden te maken. Maar de alsmaar groeiende groep jongeren beschikte wel over een systeem voor het verspreiden van nieuws, dat voor iedereen, echt iedereen, onzichtbaar bleef.

De *Onzichtbare Post* had weinig of niets te maken met het verspreiden en becommentariëren van het nieuwste model Volkswagen of de nieuwste waspoeders die in die tijd wereldwijd werden gelanceerd. De berichten van de *Onzichtbare Post* beperkten zich tot wat de volgende *trail* zou zijn die zou worden afgelegd door die drieste, ongewassen jeugd die de vrije liefde bedreef en zich hulde in kleren die niemand met een beetje gevoel voor smaak ooit zou dragen. De meisjes met hun bloemen in het haar, hun lange rokken, hun kleurige blouses zonder bh, en hun halskettingen met alle mogelijke stenen in alle mogelijke kleuren; de jongens met hun in maanden niet geknipte haar en baard, hun verschoten en door het vele dragen versleten spijkerbroeken die overal ter wereld duur waren – behalve in de Verenigde Staten, waar ze het getto van de fabrieksarbeiders hadden verlaten en nu gezien werden op de megaconcerten in San Francisco en omstreken.

De *Onzichtbare Post* functioneerde omdat die jongeren steeds naar deze concerten gingen en ideeën uitwisselden over waar ze elkaar opnieuw zouden treffen, over hoe ze de wereld konden ontdekken zonder in een touringcar te stappen met een gids die het landschap beschreef terwijl zij zich verveelden en de ouderen zaten te slapen. En zo, van mond tot mond, wist iedereen waar het volgende concert zou zijn of de volgende grote trail zou worden afgelegd. En financiële beperkingen waren er niet, voor niemand, want de favoriete auteur van die groep was niet Plato, of Aristoteles, en ook niet deze of gene striptekenaar die het tot celebrity had geschopt. Het belangrijke boek dat praktisch iedereen die naar het oude continent reisde bij zich had, heette *Europe on 5 Dollars a Day* van Arthur Frommer. Door hem wist ie-

dereen waar je moest overnachten, wat je moest zien, waar je moest eten, waar je gelijkgezinden kon treffen en wat de plekken waren waar je naar muziekovertredens kon die nagenoeg gratis waren.

De enige fout van Frommer was dat hij zijn gids toen nog tot Europa beperkt had gehouden. Bestonden er geen andere interessante plekken? Gingen de mensen eigenlijk niet liever naar India dan naar Parijs? Binnen een paar jaar zou Frommer dat manco hebben verholpen, maar ondertussen maakte de *Onzichtbare Post* reclame voor een route door Zuid-Amerika naar de verloren stad Machu Picchu, waarbij iedereen op het hart werd gedrukt om tegenover iemand die de hippiecultuur niet kende de mond te houden, anders zou die plek binnen de kortste keren overspoeld worden door barbaren met hun foto toestellen en hun uitvoerige maar snel vergeten verhalen over hoe een groep indianen een stad had gebouwd, zo goed verborgen dat ze alleen maar ontdekt zou kunnen worden vanuit de lucht – iets waarvan ze niet hadden geloofd dat het ooit kon gebeuren, want mensen vlogen niet.

Laten we fair zijn: er bestond een tweede, gigantische bestseller, wel niet zo populair als Frommers boek, maar het werd verslonden door mensen die hun socialistische, marxistische of anarchistische fase al achter de rug hadden – fases die stuk voor stuk uitliepen op een diepe teleurstelling over het systeem dat uit de koker kwam van diegenen die zeiden dat ‘de machtsovername door de arbeiders in de hele wereld onvermijdelijk was’. Of dat ‘godsdienst het opium is van het volk’, een domme uitspraak waarmee de auteur bewees dat hij van het volk geen verstand had en van opium nog veel minder. Want de slordig en bont geklede jongeren geloofden onder

andere in God, goden, godinnen, engelen en zulke dingen. Het enige probleem was dat het betreffende boek, *Dageraad der magiërs* geheten, van de Fransman Louis Pauwels en de uit de Sovjet-Unie afkomstige Jacques Bergier – wiskundige, voormalig spion en onvermoeibaar onderzoeker van het occultisme – exact het tegengestelde van de politieke handboeken zei: de wereld bestaat uit bijzonder interessante dingen, er bestaan alchemisten, magiërs, katharen, tempeliers en meer van die woorden die ervoor zorgden dat er een groot lezerspubliek ontstond – elk exemplaar werd gelezen door minimaal tien lezers – maar door de exorbitante prijs zou het boek nooit Frommers verkoopaantallen halen. Maar ja, Machu Picchu stond in het boek, en daar wilde iedereen naartoe; het lag in Peru, en daar bevonden zich dan ook jongeren uit de hele wereld (oké, uit de hele wereld is wat overdreven, want wie in de Sovjet-Unie woonde kon niet zo makkelijk zijn land uit).

Maar om terug te keren naar het onderwerp: jongeren van over de hele wereld, die de hand wisten te leggen op een goed van onschatbare waarde dat paspoort heet troffen elkaar op de zogenaamde ‘hippietrails’. Niemand wist precies wat het woord ‘hippie’ wilde zeggen, maar dat deed er niet toe. Misschien stond het voor zoiets als ‘een grote groep zonder leider’ of ‘randfiguren die niet agressief zijn’, of alle beschrijvingen die meteen aan het begin van dit hoofdstuk zijn gegeven.

Het paspoort, dat door de overheid verstrekte boekje – samen met het geld (veel of weinig was niet relevant) opgeborgen in een tasje aan de riem – had twee doelen. Het eerste, zoals we allemaal weten, was om grenzen te kunnen passeren – tenminste als de douaniers zich niet

lieten leiden door de berichten die ze lazen en niet besloten de persoon in kwestie terug te sturen omdat ze niet gewend waren aan die kleren en haardracht en bloemen en halskettingen en bedeltjes en de stralende glimlach van jongeren die in een constante staat van extase verkeerden die, al was dat ook onterecht, doorgaans werd toegedicht aan de duivelse drugs die de jeugd, zo beweerde de pers, in steeds grotere hoeveelheden tot zich nam.

De tweede functie van het paspoort was de eigenaar te redden uit een extreem lastige situatie – als het geld op was en er niemand was om op terug te vallen. De *Onzichtbare Post* bood altijd de noodzakelijke informatie over waar je je pas kon verkopen. De prijs varieerde per land: een paspoort uit Zweden, waar iedereen blond en lang was en blauwe ogen had, was heel weinig waard – omdat het alleen maar kon worden doorverkocht aan blonde, lange mensen met blauwe ogen. Maar een Braziliaans paspoort deed op de zwarte markt een vermoegen – omdat Brazilië een land is waar je behalve blonde, lange types met blauwe ogen, ook lange en kleine zwarte mensen hebt met donkere ogen oosterlingen met amandelogen, mulatten, indianen, Arabieren en joden, afijn een grote smeltkroes zodat het een van 's werelds meest begeerde documenten was.

Was het paspoort verkocht, dan ging de oorspronkelijke eigenaar naar het consulaat van zijn land, deed daar alsof hij bang en depressief was, zei dat hij beroofd was en dat ze hem alles hadden afgepakt, waardoor hij nu zonder geld en paspoort zat. De consulaten van de rijkste landen verstrekten niet alleen een paspoort maar ook een gratis ticket terug naar huis, dat meteen geweigerd werd met als argument 'iemand is me nog een heel bedrag schuldig, en ik moet mijn geld terug'. Arme landen, met

over het algemeen een militair regime, onderwierpen de aanvrager aan een heus verhoor om te achterhalen of hij al of niet op de ‘terroristenlijst’ stond en gezocht werd wegens ondermijnende activiteiten. Was eenmaal geconstateerd dat het meisje of de jongen niets op haar of zijn kerfstok had, dan waren ze, zij het met tegenzin, verplicht het document te verstrekken. Een ticket werd niet verstrekt, omdat ze vonden dat het geen enkel belang diende om een generatie, die was grootgebracht met respect voor God, gezin en eigendom, door zulke freaks te laten bederven.

Terug naar de trails: na Machu Picchu was de beurt aan Tiahuanaco, in Bolivia. Vervolgens Lhasa, in Tibet, waar het heel moeilijk was om binnen te komen omdat er – zo berichtte de *Onzichtbare Post* – een oorlog gaande was tussen monniken en Chinese soldaten. Natuurlijk kon niemand zich nauwelijks iets voorstellen bij zo’n oorlog, maar iedereen nam het voor waar aan en niemand wilde aan een vreselijke lange reis beginnen met het risico te eindigen als gevangene van de monniken of van de soldaten. Ter afsluiting waren er nog de grote filosofen van dat tijdperk, die juist in april van dat jaar uit elkaar waren gegaan, maar niet nadat ze kort voor dat gebeuren nog hadden verklaard dat de Indiase wijsheid in de wereld haar gelijke niet kende. Dat was voldoende voor jongeren zich uit de hele wereld naar dat land te begeven, op zoek naar wijsheid, kennis, goeroes, geloften van armoede, verlichting, en hopend op een ontmoeting met My Sweet Lord.

De *Onzichtbare Post* bracht echter naar buiten dat de grote goeroe van The Beatles, Maharishi Mahesh Yogi, had geprobeerd Mia Farrow te verleiden tot seks. De ac-

trice, die geen gelukkig liefdesleven had, was in India op uitnodiging van The Beatles, mogelijk om genezing te zoeken voor haar seksgerelateerde trauma's, die haar als een slecht karma leken te achtervolgen.

Nu wijst alles erop dat het karma van Mia Farrow naar dezelfde plek zou reizen als John, Paul, George en Ringo. Volgens haar was ze aan het mediteren in de grot van de grote goeroe toen die haar beetpakte en haar tot seksuele handelingen probeerde te dwingen. Toen dat gebeurde zat Ringo al weer in Engeland omdat zijn vrouw niet van Indiaas eten hield, en had ook Paul besloten niet langer aan de retraite deel te nemen, ervan overtuigd dat die nergens toe leidde.

Alleen George en John waren nog in de tempel van de Maharishi toen Mia in tranen naar hen toe kwam, en vertelde wat er was gebeurd. Onmiddellijk pakten beiden hun koffers en toen de verlichte kwam vragen wat er aan de hand was, antwoordde Lennon bot: 'Was jij verdomme niet verlicht dan? Je weet best wat er aan de hand is.'

Maar in september 1970 hadden de vrouwen het voor het zeggen in de wereld – beter gezegd, de hippiemeisje domineerden de wereld. De mannen sloofden zich uit, in het besef dat wat de vrouwen verleidde niet de mode was – zij waren veel beter dan de mannen wat dat onderwerp aanging – zodat ze voor eens en voor altijd besloten te accepteren dat ze afhankelijk waren, hulpeloosheid uitstraalden, en impliciet vroegen 'bescherm-me alsjeblieft, want ik ben alleen en kan niemand vinden, ik ben bang dat iedereen me vergeten is en dat de liefde me voor altijd verlaten heeft'. De vrouwen kozen hun macho's uit en dachten helemaal niet aan trouwen, alleen maar aan een aangename en leuke tijd met intense en creatieve seks.

En zowel in belangrijke als oppervlakkige en niet-relevante dingen, hadden zij de beslissende stem. Dus, toen de *Onzichtbare Post* het bericht verspreidde dat Mia Farrow was lastiggevallen en hoe de reactie van Lennon was geweest, besloten ze onmiddellijk van route te wisselen.

Ze bedachten een andere hippietrail: van Amsterdam naar Kathmandu, in Nepal, een busreis die ongeveer honderd dollar kostte en door landen ging die wel heel interessant moesten zijn: Turkije, Libanon, Iran, Irak, Afghanistan, Pakistan en een deel van India (behoorlijk ver van de tempel van de Maharishi, het zal maar gezegd zijn). De reis duurde drie weken, en een absurd aantal kilometers werd afgelegd.